

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ 1/12/2010

1. ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ εκ. μέρους του Δ/ντη του ΤΑΥ. Δρ. Φ. Λουκά
2. ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ ΕΡΓΟΥ (κας Π. Χατζηγεωργίου)
3. Εισήγηση Συμβούλων

Οι εισηγήσεις των λειτουργών και των Συμβούλων είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο

4. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ- ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Μ. Δώδου: Αναρωτήθηκε αν η ποιότητα του ανακυκλωμένου νερού μετά την αφαλάτωση είναι κατάλληλη για άρδευση δεδομένης της πλήρους απουσίας ιχνοστοιχείων.

Απ. Κ. Κωνσταντίνου, Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης: Απάντησε ότι, η κύρια πηγή προέλευσης των συστατικών των απαραίτητων για την ανάπτυξη των φυτών είναι το ίδιο το έδαφος και όχι το νερό.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Συμπλήρωσε ότι ο λόγος που γίνεται αφαλάτωση σε ορισμένα ανακυκλωμένα νερά είναι η υψηλή ήδη αλατότητα και πρέπει να αφαιρεθεί.

Παντελής Μεταξάς, Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων: Στους στόχους της αειφορίας απουσιάζει ο όρος για αποφυγή παραχώρησης νερού για νέες χρήσεις που δε σχετίζονται με τον όρο «αειφορία» (π.χ γήπεδα γκολφ).

Όσον αφορά στα αποχετευτικά σε μικρούς οικισμούς θα πρέπει να γίνουν συμπλέγματα οικισμών ενδεχομένως με κοινά αποχετευτικά συστήματα, τα οποία θα συνεισφέρουν σε μεγαλύτερο βαθμό στο στόχο.

Δεν είναι κατανοητό γιατί αφαιρέθηκε το μέτρο των κωδίκων ορθής γεωργικής πρακτικής.

Απ. Ι. Καραβοκύρης: Σε ότι αφορά τις χρήσεις του νερού και τη στρατηγική για τα γκολφ, ένα σχέδιο διαχείρισης πρέπει να βάλει κάποια πλαίσια στο τι πρέπει να προσεχτεί και να ληφθεί υπόψη στο να παρθούν αποφάσεις. Δε μπορεί το σχέδιο

διαχείρισης να είναι αυτές καθαυτές οι αποφάσεις, δηλαδή να κλείσει τα πάντα όσον αφορά τις αποφάσεις μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Υπάρχουν κάποιες διεργασίες, μια σύνθετη κοινωνία που αποφασίζει αυτά τα πράγματα. Προσπαθούμε να βάλουμε κάποια πλαίσια ώστε ούτε από τη μια πλευρά ούτε από την άλλη οι αποφάσεις να παίρνονται εκτός πλαισίων.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Η απόφαση για τη δημιουργία των γηπέδων γκολφ δεν μπορεί να χρεώνεται στο ΤΑΥ.

Απ. Σ. Καϊμάκη: Στο Σχέδιο Διαχείρισης έχει προταθεί μελέτη για τη χωροθέτηση των γηπέδων γκολφ.

Σε σχέση με τον ΚΟΓΠ αυτός δεν έγινε δεκτός κυρίως γιατί δεν υπήρχε μεγάλη βεβαιότητα ως προς την αποτελεσματικότητα εφαρμογής του.

Το θέμα της συμπλεγματοποίησης των οικισμών έχει ήδη τεθεί και θα ληφθεί υπόψη.

Μιχάλης Λύτρας, Γ.Γ ΠΕΚ: Με ποιο κριτήριο έχουν απορριφθεί εισηγήσεις που έχουν γίνει χωρίς να έχετε διαβουλευτεί με αυτούς που τις έχουν κάνει;

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Σκοπός της διαβούλευσης είναι να ακούσουμε τις απόψεις του κοινού και των φορέων πάνω στα μέτρα τα οποία καταρχάς προτείναμε σαν αρμόδια αρχή. Αυτές τις απόψεις τις ακούσαμε, ακούσαμε την τεκμηρίωση κτλ δε μπορούν να γίνουν αποδεκτές στο σύνολό τους. Μερικές από αυτές αφορούν σε ζητήματα πολύ μικρής τοπικής κλίμακας που μπορούν να αντιμετωπιστούν στον αναπτυξιακό προϋπολογισμό του ΤΑΥ. Άλλες, προς το παρόν, είναι αδύνατο να εφαρμοστούν. Το Πρόγραμμα Μέτρων πρέπει να είναι ρεαλιστικό και τα όποια μέτρα να μπορούν να αποδώσουν αποτελέσματα το 2015.

Στον πρώτο διαχειριστικό κύκλο λαμβάνονται κάποια μέτρα τα περισσότερα από τα οποία είναι διερευνητικά προκειμένου να προσδιοριστούν οι ακριβείς αιτίες υποβάθμισης της κατάστασης των Υ.Σ.

Κλαίρη Παπάζογλου, Πτημολογικός Σύνδεσμος Κύπρου: Δεν αναφέρθηκε τι έγινε με την πρόταση για απαλοιφή 62 ποτάμιων σωμάτων.

Στο πρόγραμμα ξηρασίας αναφέρθηκε ότι σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης θα γίνεται παρακολούθηση ποτάμιων συστημάτων. Μετά την παρακολούθηση τι γίνεται;

Ποια είναι τα μέτρα που προτείνονται για τις παράνομες γεωτρήσεις;

Απ. Σ. Καϊμάκη: Η απαλοιφή των 62 σωμάτων δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα μέτρων. Στον επόμενο διαχειριστικό κύκλο πρέπει να ενταχθούν τα νέα υδάτινα σώματα που έχουν δημιουργηθεί και να απαλειφτούν κάποια υπάρχοντα.

Απ. Ι. Καραβοκύρης: Σε σχέση με την απαλοιφή των σωμάτων, τα σώματα που είναι ή δεν είναι στην Οδηγία, δεν είναι τα σώματα που προστατεύονται από την υπόλοιπη νομοθεσία, είναι αυτά τα οποία παρακολουθούνται.

Σε ότι αφορά την ξηρασία ο δείκτης που έχει προταθεί δείχνει αν η ροή εκείνη την στιγμή, πέρα από την φυσική ροή, πέφτει κάτω από ένα ποσοστμόριο της συνήθους ροής εκείνο το μήνα. Αυτό δείχνει πράγματι ότι κινδυνεύει και να μηδενιστεί ίσως ώρες- ώρες η ροή λόγω ξηρασίας, και το ερώτημα που θέτετε είναι τι μέτρα μπορούμε να πάρουμε αν το δούμε. Αν έχουμε φράγματα ανάντη μπορούμε να φροντίσουμε πράγματι να υπάρχει κάποια ροή στο ποτάμι.

Αν έχουμε δήμευση η μικρές υδροληψίες έχουμε ένα μέτρο το οποίο θεωρούμε σημαντικό το οποίο είναι καταγραφή και λειτουργική καταγραφή επίσης όλων των υδροληψιών που υπάρχουν στα ρέματα. Το επόμενο βήμα μετά θα είναι όταν υπάρχουν πια αυτές οι καταγραφές να δει πως θα μπορεί να αντιμετωπίσει την υδροληψία που γίνεται εκείνη τη στιγμή μαζί με το γεγονός ότι πιθανόν δεν υπάρχει καθόλου νερό στο ποτάμι. Κ

Σε ότι αφορά τις γεωτρήσεις νομίζω θα ακουστούν λεπτομερή θέματα μετά, αλλά το βασικό για τις παράνομες είναι ότι θα πάψουν να υπάρχουν.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Από τις 15 του Νοέμβρη ισχύει ο νόμος περί ενιαίας διαχείρισης υδάτων, περιλαμβάνει πάρα πολλές πρόνοιες για τις μη αδειούχες όπως τις λέμε γεωτρήσεις. Με βάση το νόμο δίνεται ένας χρόνος περιθώριο στους αιτούντες για να έρθουν από μόνοι τους και να κάνουν αίτηση για να αποκτήσουν άδεια για μη αδειούχες γεωτρήσεις. Το ΤΑΥ αυτή τη στιγμή επεξεργάζεται όλες τις λεπτομέρειες, γιατί θα έχουμε κριτήρια εξετάζοντας αυτές τις αιτήσεις, ποιες από αυτές θα αποκτήσουν τελικά άδεια και ποιες όχι. Κάνετε λίγη υπομονή και θα τα δείτε.

Νεκτάριος Κάριος, Γ.Γ. Παναγοτικού: Το πρώτο θέμα είναι σχετικά με την τιμολόγηση. Έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση σε σχέση με την τιμολόγηση του αρδευτικού νερού;

Όσον αφορά τις διατρήσεις και ποια είναι τα κριτήρια τα οποία σκέφτεστε να βάλετε για την αδειοδότηση;

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Όσον αφορά την τιμολόγηση, έχει γίνει ξεχωριστή διαβούλευση. Έχετε θέσει τις απόψεις σας και στη δική μας διαβούλευση και από

όλες τις αγροτικές οργανώσεις ήταν κοινό αίτημα να μην έχει καθόλου αύξηση το νερό άρδευσης. Σας τονίσαμε ότι αυτό το πράγμα δε μπορεί να γίνει αποδεκτό. Η αρχή ανάκτησης του κόστους πρέπει να εφαρμοστεί και στον τομέα της γεωργίας. Σε αυτό το θέμα αναμένονται εξελίξεις με το υπουργικό συμβούλιο.

Σχετικά με τα κριτήρια για τις γεωτρήσεις σας είπα ότι αυτή τη στιγμή επεξεργαζόμαστε τις λεπτομέρειες που πρέπει να δούμε, όπως: πού είναι η γεώτρηση, πόσο κοντά βρίσκεται σε άλλες πηγές, αν η επήρεια είναι κοντά σε ζώνες φραγμάτων κτλ, Αυτά θα τα δούμε πολύ προσεκτικά και δε θα αδικήσουμε κανένα. Υπάρχει άλλωστε μέσα στο νόμο για την ΝΕΔΥ διαχειριστική επιτροπή, λαμβάνουν μέρος και οι 4 αγροτικές οργανώσεις εκτός από άλλους φορείς, όπως το ΕΤΕΚ και όλοι κυβερνητικοί και μη φορείς, επομένως θα έχετε και εκεί λόγο και άποψη.

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Επίτροπος Περιβάλλοντος: Είναι ορισμένα πράγματα που έχω δει και έχω απογοητευτεί λίγο. Πως ταιριάζει η υδροδότηση και η άρδευση των γηπέδων γκολφ μέσα στο Πρόγραμμα Μέτρων;

Τι σημαίνει η απόρριψη της αγρονησίδας, αν κατάλαβα καλά δεν θα χρησιμοποιείται το επεξεργασμένο νερό στην περιοχή στην οποία παράγεται αλλά θα κάνουμε αγωγούς και άντληση;

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Αυτό που λέτε για τα γήπεδα γκολφ νομίζω το έχουμε πει και αυτό πολλές φορές, δε το βάζουμε εμείς σα μέτρο. Εμείς εισηγούμαστε για τα γήπεδα γκολφ, τα οποία έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση ότι θα προχωρήσει στην υλοποίησή τους, να γίνει μια στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, να δείξει πως επηρεάζουν αυτά τα γκολφ και το περιβάλλον αλλά πόσο μάλλον και το νερό. Αυτό μπορούμε να βάλουμε στο πρόγραμμα μέτρων.

Όσον αφορά τις αγροτικές νησίδες που ρωτήσατε γιατί τις απορρίψαμε, δεν τις απορρίψαμε με την έννοια ότι δε θέλουμε να εφαρμοστούν μελλοντικά. Είναι ένα μέτρο το οποίο τέθηκε στην διαβούλευση, είχαν αντιδράσει έντονα οι αγροτικές οργανώσεις και νομίζω ο κ Λύτρας μπορεί να το επιβεβαιώσει. Αφού υπάρχει αντίδραση από τις κύριες ομάδες γεωργών που είναι οι αγροτικές οργανώσεις, αντιλαμβάνεστε ότι δε μπορούσαμε να πάμε από τώρα να εισηγηθούμε να δημιουργηθούν αυτές οι νησίδες. Θεωρούμε ότι ως μέτρο δεν είναι ώριμο για εφαρμογή, χρειάζεται μελέτη και το έχουμε υπόψη για το 2^ο διαχειριστικό κύκλο. Το 2015 είναι πολύ κοντά.

Ως ΤΑΥ είμαστε της θέσης, και προωθούμε στους σχεδιασμούς μας, να αξιοποιείται το ανακυκλωμένο νερό, κατά κύριο λόγο, κοντά στην πηγή στην οποία παράγεται.

Κώστας Αλεξάνδρου, Αγρόκτημα Λανίτη: Η αναγκαιότητα της αφαλάτωσης του ανακυκλωμένου νερού της Λευκωσίας και της Λάρνακας προκύπτει από το ότι κατά

κόρον αυτές οι δυο πόλεις χρησιμοποιούν αφαλατωμένο νερό; Και αν ναι, με την επικείμενη λειτουργία της μεγάλης μονάδας αφαλάτωσης στη Λεμεσό ίσως χρειαστεί και στη Λεμεσό το ανακυκλωμένο νερό να υφίσταται τούτη την επεξεργασία της αφαλάτωσης;

Απ. Ι. Καραβοκύρης: Όχι αυτό έχει να κάνει ιδίως στη Λάρνακα με τις συνθήκες του υδροφόρου που είναι η αποχέτευση μέσα στη θάλασσα. Ο στόχος για τη Λευκωσία, της αφαλάτωσης του προγράμματος που υπήρχε, είχε να κάνει με την ένταξή του μέσα στο σύστημα του Νοτίου Αγωγού. Δε θα μπορούσε να ενταχθεί μέσα στο σύστημα Νοτίου Αγωγού, αν δεν περνούσε μέσα από μια πάρα πολύ υψηλής ποιότητας επεξεργασία. Η αφαλάτωση ουσιαστικά παράγει νερό το οποίο μπορείς να το εντάξεις παντού μετά γιατί οι μεμβράνες είναι τόσο λεπτές ώστε συγκρατούν ακόμα και ιούς.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Για τη Λεμεσό δεν προέκυψε θέμα αφαλάτωσης, διότι με τη Λεμεσό είναι άλλοι οι σχεδιασμοί που έχουμε. Εισηγούμαστε το ανακυκλωμένο νερό να μπει στον υδροφορέα του Ακρωτηρίου για χειμερινή αποθήκευση και να δίνεται απευθείας για άρδευση την υπόλοιπη περίοδο. Ο απευθείας αγωγός για άρδευση θα είναι ξεχωριστός αγωγός, δεν θα μπαίνει δηλαδή το νερό στον Νότιο Αγωγό, και κατά συνέπεια δεν τίθεται θέμα να αφαλατώσουμε νερό.

Πέτρος Μάρκου, Σύνδεσμος Καταναλωτών: Μια από τις εισηγήσεις ήταν να γίνει ταμείο νερού. Τι ακριβώς περιλαμβάνει αυτό το ταμείο νερού και να «γίνουν μελέτες περιβάλλοντος»,

Έχει χρησιμοποιηθεί μια ωραία λέξη «ανάδραση» των προσδοκιών. Μας το εξηγείτε;

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Ανάδραση είναι μετάφραση του «feedback», που σημαίνει να έχουμε πίσω τις απόψεις ή τις εντυπώσεις του κοινού ή το πώς νιώθει για αυτά που του λέμε. Την αντίδραση δηλαδή του κοινού, αλλά όταν λέμε αντίδραση μπορεί να έχει την έννοια της αντίθεσης. Ενώ η ανάδραση έχει την έννοια ότι παίρνουμε και τις θετικές αλλά και τις αρνητικές αντιδράσεις του κοινού σε αυτά που λέμε.

Σχετικά με το ταμείο νερού είναι εδώ η συνάδελφος Αγάθη που έχει διαχειριστεί τη διαβούλευση της τιμολόγησης για να σας ενημερώσει.

Απ. Αγάθη Χατζηπαντελή: Το ταμείο νερού έχει στόχο να συλλέγει τα έσοδα τα οποία θα προέρχονται από το περιβαλλοντικό τέλος που θα επιβάλλεται στα πλαίσια της τιμολόγησης. Το περιβαλλοντικό τέλος αποτελείται από τα έσοδα λόγω του κόστους που προκαλούμε στο περιβάλλον και από τα έσοδα λόγω του κόστους πόρου, δηλαδή της εξάντλησης του φυσικού πόρου. Είναι δεδομένο ότι τα έσοδα αυτά θα πρέπει να επιστρέψουν στο περιβάλλον από το οποίο προέρχονται γιατί

ακριβώς τα έσοδα αυτά στοχεύουν στην περιβαλλοντική αποκατάσταση. Άρα ο σκοπός αυτού του ταμείου το οποίο θα λειτουργεί με σαφείς όρους είναι ότι θα χρηματοδοτεί το πρόγραμμα μέτρων το οποίο θα εγκριθεί στα πλαίσια της εφαρμογής της οδηγίας, τα οποία μέτρα αποσκοπούν στην ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας, αλλά θα μπορεί να χρηματοδοτεί και μέτρα περιβαλλοντικά τα οποία πάλι ικανοποιούν τους περιβαλλοντικούς στόχους της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά. Δηλαδή αυτοί οι περιβαλλοντικοί στόχοι που θα χρηματοδοτούνται αφορούν την υδατική πολιτική και τη διαχείριση του νερού στα πλαίσια της Οδηγίας. Δεν είναι για να ικανοποιεί οποιεσδήποτε άλλες περιβαλλοντικές ανάγκες του τόπου.

Νεκτάριος Κάρυος, Παναγροτικός: Έγινε μια αναφορά ότι το υδάτινο σώμα των Κοκκινοχωριών είναι μη επανακτήσιμο, είναι το μόνο; Τι σημαίνει αυτό και πως αυτό επηρεάζει τις υπόλοιπες πολιτικές του ΤΑΥ όσον αφορά την αδειοδότηση γεωτρήσεων κτλ.

Αναφέρθηκε ότι ο αριθμός των ζώων στην παράκτια ζώνη είναι υψηλός, είναι καλός. Επειδή έχουμε τους ψαράδες οι οποίοι διαμαρτύρονται ότι έχουν μειωθεί τα αλιευτικά αποθέματα, ποιο από τα δύο ισχύει;

Απ. Μ. Απλικιώτη, Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών: Τα ζώα τα οποία χρησιμοποιούμε και χρησιμοποιούνται από όλες τις χώρες για την αξιολόγηση της κατάστασης είναι όπως σας είπαμε βενθικά μακροασπόνδυλα. Τα ψάρια δεν περιλαμβάνονται.

Απ. Άδωνις Γεωργίου: Για τα Κοκκινοχώρια είπαμε δε θα επανέλθουν το 2027, στο τρίτο ορόσημο. Αλλά γίνεται προσπάθεια με μείωση των αντλήσεων και άλλα μέτρα κάποια στιγμή να μπορέσουν να επανέλθουν όσο μπορούν να επανέλθουν τα Κοκκινοχώρια μετά από 40 χρόνια κακομεταχείρισης.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Όσον αφορά την ερώτηση σας πως επηρεάζει την πολιτική του ΤΑΥ σε σχέση με τις γεωτρήσεις στην περιοχή των Κοκκινοχωριών, ούτως ή άλλως μέσα στο σχέδιο διαχείρισης και για όλους τους υπόγειους υδροφορείς έχουμε καθορίσει μέγιστα ποσά άντλησης. Το ίδιο έχει γίνει και για την περιοχή των Κοκκινοχωριών με γνώμονα ότι ούτως ή άλλως θα είναι πιο αργή η ανάκαμψη της περιοχής αυτής λόγω ιδιαίτερων συνθηκών.

Ν. Κάρυος, Παναγροτικός: Ποιες είναι οι ποσότητες που υπολογίζετε ότι θα πρέπει να μειωθούν από τα Κοκκινοχώρια δεδομένου ότι δε γνωρίζουμε πόσο αντλείται;

Απ. Άδωνις Γεωργίου: Δε γνωρίζουμε ακριβώς τις ποσότητες άντλησης, γνωρίζουμε περίπου, ή γνωρίζουμε περίπου τις φυτείες που υπάρχουν στην περιοχή και βάσει των φυτειών που υπάρχουν έχουμε υπολογίσει περίπου την άντληση γιατί

γνωρίζουμε το νερό που αποδίδεται από το Νότιο Αγωγό, περίπου γνωρίζουμε την άντληση. Υπολογίζαμε περίπου 11 εκ και προτείνουμε ότι θα πρέπει μειωθεί στα 6 εκ. Τα ελλείμματα στα Κοκκινοχώρια είναι πολύ σοβαρά, θα έλεγα ότι υπάρχει μια υπεράντληση της τάξης των 300 ίσως και 400 εκατομμύριων από το 1960 ή και 1955 ακόμα που άρχιζε μια υπεράντληση στην περιοχή. Δεν είναι εύκολο να επανέλθει, ούτε είναι εύκολο να ορίσουμε σε ποια στιγμή θα επανέλθει αυτό το υδατικό σώμα.

Εύη Θεοπέμπτου, Διευθύντρια Συμβουλίου Αποχέτευσης Λάρνακας. Πρώτα ήθελα να πω ότι είναι μία εξαιρετική ημερίδα σήμερα και δεν το λέω από ευγένεια. Τώρα, θέλω να ρωτήσω δύο πράγματα. Ένα, κατά πόσο έγιναν οι αναλογίες κόστους-οφέλους για όλα τα προτεινόμενα μέτρα

Και δεύτερον, θα ήθελα να επανέλθω στο θέμα των γεωργικών νησίδων οι οποίες έχουν περισσότερα οφέλη οικονομικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά και ίσως σε 3 χρόνια να είναι πολύ αργά, εάν τελικά προωθηθεί η λύση της αφαλάτωσης του ανακυκλωμένου νερού της Λάρνακας.

Απ. Φ. Κουντούρη: Η μελέτη αποτελεσματικότητας κόστους έχει σε προκαταρκτικό επίπεδο και περιλαμβάνει όλα τα μέτρα που έχουν προταθεί μέχρι το τέλος του καλοκαιριού. Αυτήν την στιγμή έχουμε επιπρόσθετα μέτρα τα οποία θα ληφθούν υπόψη.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου. Στο τελικό πρόγραμμα μέτρων, θα γίνει η τελική ανάλυση του κόστους αποτελεσματικότητας και ιεράρχησης. Εκείνη είναι που θα υποβληθεί και στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

Ιάκωβος Ιακωβίδης, IACO Ltd. Έχω 2 μικρές ανησυχίες που θα ήθελα να ακούσω κάποια σχόλια, ίσως να μην δικαιολογούνται. Η μία μου ανησυχία είναι το πρόγραμμα μέτρων, όπως εκτίθεται και με τα κομβικά σημεία επίτευξης των στόχων σε διάφορες χρονολογίες, το 2015, το 2021 κλπ. Με τα μέτρα, όπως προτείνονται, θεωρείται ότι θα επιτευχθούν εκείνοι οι στόχοι δεδομένου ότι θα εφαρμοστούν τα μέτρα. Έχει γίνει καμιά διερεύνηση του ρίσκου που υπάρχει στο να μην γίνει κατορθωτή η εφαρμογή των μέτρων αυτών?

Το άλλο το οποίο με ανησυχεί είναι η κοστολόγηση των μέτρων. Σε μία διερεύνηση που κάναμε τελευταία στην Ευρώπη, αναφορικά με την κοστολόγηση του προγράμματος μέτρων που έχουν δώσει ένας αριθμός κρατών-μελών, εκεί μιλούν για δισεκατομμύρια ευρώ. Κι εμείς μιλούμε για 5-6 εκατομμύρια ευρώ. Η διαφορά είναι πολύ μεγάλη. Γιατί υπάρχει αυτή η μεγάλη διαφορά?

Απ. Σ. Καϊμάκη: Η Οδηγία απαιτεί μια σταδιακή προσέγγιση σε 3 διαχειριστικούς κύκλους προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος Μέτρων.

Νομίζω, όμως, ότι εάν υιοθετηθεί το παρόν πρόγραμμα μέτρων, ένα τμήμα των στόχων μας θα το πετύχουμε μέχρι το 2015. Αλλά αυτό, όμως, θα προκύψει από την αξιολόγηση του 2013, δηλαδή δεν μπορεί κανείς να έχει καμία άλλη βεβαιότητα, δεν έχω δει μία χώρα να έχει προσεγγίσει αυτό το θέμα με βαθμό αξιοπιστίας 100%. Αυτό που έχω δει και μας απασχόλησε πολύ, είναι το θέμα ότι όλες οι χώρες υπόσχονται με βεβαιότητα, ότι δεν θα αφήσουν κανένα σώμα τους σε κακή κατάσταση μέχρι το 2015. Εμείς έχουμε 2 επιφανειακά σώματα σε κακή κατάσταση. Νομίζω ότι με τα μέτρα που πήραμε – τώρα για το Βατί, που έχει αποφασίσει ήδη το ΤΑΥ – θα καταφέρουμε να πετύχουμε και αυτόν τον στόχο: να μην έχουμε κανένα σώμα σε κακή κατάσταση μέχρι το 2015.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Όσον αφορά στο 2^ο σχόλιο για την κοστολόγηση των μέτρων, το κόστος το οποίο έχουμε βάλει και φαίνεται και στην ιστοσελίδα, αφορά μόνο στα συμπληρωματικά μέτρα. Και, βεβαίως, τα βασικά μέτρα έχουν τεράστιο κόστος, το οποίο θα το λάβουμε υπ' όψιν και θα το προσθέσουμε στο τελικό πρόγραμμα μέτρων. Ήδη βασικά μέτρα, που βρίσκονται στο στάδιο εφαρμογής, όπως είναι τα αποχετευτικά κοινοτήτων, κοστίζουν πολλά εκατομμύρια. Το τελικό πρόγραμμα μέτρων που θα καταθέσουμε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, θα έχει το πλήρες κόστος τόσο των βασικών όσο και των συμπληρωματικών μέτρων.

Κλαίρη Παπάζογλου, Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου. Πολλά από τα πιθανά μέτρα που θα μπορούσαν να είχαν προταθεί μέσα από το προσχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής, εν τέλει περνάνε είτε στο Τμήμα Περιβάλλοντος είτε στο Ταμείο Θήρας. Αυτό είναι κάτι το οποίο μας ανησυχεί. Όχι επειδή δεν έχουμε εμπιστοσύνη σε αυτές τις αρχές αλλά πιστεύουμε ότι στόχος και της Οδηγίας αυτής και της γενικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να υπάρχει μία οριζόντια δράση και μία συνεκτικότητα και μία ενσωμάτωση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας σε όλες τις πολιτικές.

Απ. Αθηνά Παπαναστασίου, Τμήμα Περιβάλλοντος: Αρμόδια αρχή, από όσα αναφέρετε κι' εσείς, για τις περιοχές Natura, είναι το Τμήμα Περιβάλλοντος και γίνονται κάποια διαχειριστικά μέτρα. Ήδη το Τμήμα Περιβάλλοντος χειρίζεται με επιτυχία αρκετές από τις οδηγίες που έχουν σχέση με το νερό, ως προς την ποιότητα των νερών, οπότε είμαστε και σε άμεση επαφή με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Π. Μεταξάς, Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων: Εμείς ως εκπρόσωποι των περιβαλλοντικών οργανώσεων θα θέλαμε, να πείτε ωμά τις εισηγήσεις σας σε όλη τη μεγαλοπρέπεια των προβλημάτων που έχουμε στην Κύπρο και πέρα να αφήσουμε τους πολιτικούς να επωμισθούν το κόστος. Όσον αφορά κάποιες επιμέρους πτυχές που συζητούνται στα πλαίσια της επιτροπής εκτίμησης των

περιβαλλοντικών επιπτώσεων, θα πρέπει να πούμε ότι δυστυχώς, πάλι και εκεί επιβάλλονται επιβολές για λύσεις μη αποδεκτές περιβαλλοντικά.

Απ. Π. Χατζηγεωργίου: Ευχαριστούμε όλους τους εισηγητές, σας ευχαριστούμε κι' εσάς για την παρουσία σας. Με τη σημερινή ημερίδα ουσιαστικά και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης θεωρούμε ότι ολοκληρώθηκε μια διαδικασία που διήρκεσε έξι μήνες, η οποία αν κρίνω από τη συμμετοχή και από τις παρεμβάσεις θεωρείται επιτυχής. Το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής είναι πάρα πολύ αυστηρό και αναμένουμε τη συνεργασία όλων των φορέων ώστε αυτή η προσπάθεια να αποδώσει καρπούς στο μέγιστο δυνατό βαθμό και το 2013, που θα ξαναβρεθούμε όλοι μαζί πάλι, να έχουμε να πούμε καλά σχόλια για την εφαρμογή των μέτρων. Σας ευχαριστούμε.